

Univerza v Novem mestu
Karierni center

Univerza v Novem mestu
University of Novo mesto

STRATEŠKI DOKUMENT PREPOZNAVANJA SPECIFIČNIH POTREB IN INTERESOV POSEBNIH SKUPIN ŠTUDENTOV

Pripravila delovna skupina:

Doc. dr. Mojca Blažič

Tanja Mrak

Maša Bučar Šmajdek

Manca Galjot

Jaša Bogovič

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO,
ZNANOST IN INOVACIJE**

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Uvod

Univerza v Novem mestu (v nadaljevanju UNM) je na javnem razpisu »Krepitev vloge kariernih centrov v celostni obravnavi študentov«, katerega predmet je sofinanciranje nadaljnjega delovanja in nadgradnje kariernih centrov visokošolskih zavodov s spodbujanjem prilagojenih oblik pomoči posebnim skupinam študentov, pridobila finančna sredstva za financiranje operacije »Prilagojene oblike pomoči karijerne orientacije posebnim skupinam študentov Univerze v Novem mestu«, ki smo jo na kratko poimenovali POP-KARIERA.

Namen javnega razpisa je izboljšanje odzivnosti izobraževalnega sistema za potrebe trga dela in s tem povezano usklajevanje znanj in pričakovanj mladih.

Cilj javnega razpisa je spodbujanje celovite visokokakovostne karijerne orientacije skozi celoten študijski proces od vpisa do zaposlitve ter usklajevanje pridobljenih znanj študentov s potrebami na trgu dela, obenem pa spodbujanje prilagojenih oblik pomoči posebnim skupinam študentov. Cilj bo dosežen z vključevanjem visokošolskih zavodov, ki bodo v okviru kariernih centrov izvajali karierno orientacijo za študente.

Ciljna skupina so mladi (dijaki, študenti na dodiplomski in podiplomski stopnji študija, diplomanti). Med posebne skupine študentov uvrščamo študente s posebnim statusom, študente s posebnimi potrebami, študente v stiski, ki lahko negativno vpliva na duševno zdravje, študente, ki so podvrženi nasilju, ki pomeni poseg v telesno in psihično integriteto osebe (nasilje v družini, spolno nasilje, spolno nadlegovanje, ustrahovanje ali trpinčenje, ipd.), študente s skrbstvenimi obveznostmi, študente z drugimi osebnimi okoliščinami in druge netradicionalne skupine študentov.

Javni razpis se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, prednostne osi: 10. Znanje, spretnost in vseživljenjsko učenje za boljšo zaposljivost; prednostne naložbe: 10.1. Izboljšanje enakega dostopa do vseživljenjskega učenja za vse starostne skupine pri formalnih, neformalnih in priložnostnih oblikah učenja, posodobitev znanja, spretnosti in kompetenc delovne sile ter spodbujanje prožnih oblik učenja, tudi s poklicnim svetovanjem in potrjevanjem pridobljenih kompetenc; specifičnega cilja: 10.1.3. Spodbujanje prožnih oblik učenja ter podpora kakovostni karierni orientaciji za šolajočo se mladino na vseh ravneh izobraževalnega sistema.

Glede na zahteve razpisa se aktivnost Vzpostavitev sistema za prepoznavanje posebnih skupin študentov in njihovih potreb po podpori osredotoča na:

- Zmožnost identifikacije posebnih skupin študentov, ki bi potrebovali posebno oziroma dodatno pomoč in posebno obravnavo z namenom nudenja podpore med študijem;
- Vzpostavitev delovne skupine, ki bo delovala strokovno in z določanjem in usmerjanjem aktivnosti pripomogla k vzpostavitvi sistema za prepoznavanje posebnih skupin študentov;
- Priprava dokumenta z opisanim vzpostavljenim sistemom in priporočili oziroma opredelitvijo spodbud za njihovo vključevanje.

Akcijski načrt za prepoznavanje posebnih skupin študentov in njihovih potreb po podpori temelji na naslednjih temeljnih stebrih:

- Ustvarjanje podpornega, varnega odzivnega in verodostojnega okolja, ki spodbuja študente k odkrivanju možnosti za razvoj kariere, temelječi na posameznikovih interesih, sposobnostih in vrednotah;
- Analitično spremljanje potreb študentov po podpori in identificiranje posebnih skupin študentov;
- Izboljšanje dostopa do vseživljenjskega učenja za vse starostne skupine pri formalnih, neformalnih in priložnostnih oblikah učenja, posodobitev znanja, spretnosti in kompetenc delovne site ter spodbujanje prožnih oblik učenja;
- Posodabljanje in razvoj novih storitev kariernega centra glede na identificirane potrebe po podpori, izboljšanje dostopa do neformalnih oblik učenja ter spodbujanje prožnih oblik učenja;
- Nudenje podpore v obliki poglobljenega individualnega kariernega svetovanja;
- Sodelovanje z institucijami, ki pokrivajo področje mladih, še posebej mladih s posebnimi potrebami.

Pričujoč dokument, ki se osredotoča na prepoznavanje posebnih skupin študentov zagotavljanje enake obravnave vseh skupin študentov v procesu karierne orientacije, je nastajal v obdobju februar – september 2023, ko je Senat Univerze v Novem mestu imenoval delovno skupino, ki bo delovala v okviru aktivnosti projekta POP-KARIERA, v sestavi: doc. dr. Mojca Blažič, vodja kariernega centra UNM in vodja delovne skupine; Tanja Mrak, samostojna strokovna sodelavka v kariernem centru, članica, ki jo je ob zapustitvi delovnega mesta nadomestila Maša Bučar Šmajdek, samostojna strokovna sodelavka, članica ter predstavnika študentov s posebnim statusom, Manca Galjot, članica, in Jaša Bogovič, član.

Stanje

Strateške smernice razvoja Univerze v Novem mestu, v skladu z namenom javnega razpisa, med drugimi podpirajo razvoj in uporabo inovativnih in prožnih oblik poučevanja in učenja v študijski proces, kot tudi krepitev aktivnosti kariernega centra v luči podpore študentom pri njihovem osebostnem in strokovnem razvoju. Študij ni samo proces pridobivanja znanja, ampak proces celovitega razvoja vsakega študenta, zato jih že v izhodišču upoštevamo kot subjekte tega procesa s spodbujanjem prožnih oblik učenja, na študenta osredinjenim učenjem in njihovo aktivno participacijo za povečanje zaposlitvenega potenciala mladih ter zvečanega sodelovanjem med posameznimi deležniki (učitelji, študenti, diplomanti in zunanjimi partnerji).

Vizija UNM je postati vključujoča akademska skupnost, ki omogoča enake možnosti vsem deležnikom ne glede na njihove osebne ali družbene okoliščine. S tem prispeva k izgradnji pravične družbe, ki temelji na ustvarjanju dobrobiti za posameznika, lokalnega in širšega okolja. Odprtost, sprejemanje različnosti in inkluzivnost ter enake možnosti so osnovna načela, ki so podlaga za doseganje splošnih ciljev UNM. Tako so mehanizmi za spodbujanje celovite visokokakovostne karierne orientacije skozi celoten študijski proces od vpisa do zaposlitve ter usklajevanje pridobljenih znanj študentov s potrebami na trgu dela, obenem pa spodbujanje prilagojenih oblik pomoči posebnim skupinam študentov že podprti z internimi dokumenti in pravilniki UNM in fakultet članic, ki so v skladu z nacionalnimi in evropskimi smernicami za zagotavljanje enakih možnosti, kot so:

- Strategija razvoja Univerze v Novem mestu od 2022 do 2030, ki med drugimi podpirajo razvoj in uporabo inovativnih in prožnih oblik poučevanja in učenja v študijski proces, kot tudi krepitev aktivnosti kariernega centra v luči podpore študentom pri njihovem osebostnem in strokovnem razvoju;
- Akcijski načrt Univerze v Novem mestu za enakost spolov za obdobje 2021-2025;
- Etični kodeks Univerze v Novem mestu;
- Pravilnik o tutorskem sistemu;
- Sklep o preprečevanju nadlegovanja in trpinčenja;
- Pravilnik o študentih s posebnim statusom idr.

V okviru storitev kariernega svetovanja smo tekom projekta v skladu s predmetom javnega razpisa spodbujali in razvijali prilagojene oblike pomoči posebnim skupinam študentov, v skladu z namenom razpisa krepili povezave s trgom dela in mladimi za usklajevanje znanj in pričakovanj mladih s potrebami trga dela, kot tudi še naprej zagotavljali celovito visokokakovostno karierno orientacijo skozi celoten študijski proces. Obenem smo ob upoštevanju načela individualizacije

krepili karierno orientacijo za posebne skupine študentov z razvijanjem različnih veščin, ki so potrebne za izpolnjevanje zahtev na trgu dela, kot je sposobnost, da pokažejo prožnosti, ki temelji na zavzetosti za delo in zavezanosti delodajalcu v spreminjajočih se časih.

Operacija POP kariera na ta način spodbuja zagotavljanje enakih možnosti za vse skupine mladih in krepi prizadevanja Univerze v Novem mestu pri zagotavljanju celovite podpore mladim v kariernem udejstvovanju.

Za namen identifikacije posebnih skupin študentov, ki bi potrebovali posebno oziroma dodatno pomoč in posebno obravnavo z namenom nudenja podpore med študijem, je delovna skupina razvila anketni vprašalnik ter izvedla pilotno raziskavo na vzorcu 138 študentov, predstavnikov vseh fakultet in študijskih programov.

Analiza podatkov je pokazala:

- Študenti k načrtovanju kariere in oblikovanju kariernih ciljev pristopajo nesistematično »le v mislih«, pri čemer redkeje koristijo možnosti podpore svetovalcev ali različnih institucij;
- Na študij in karierno pot močno vplivajo naslednji družbeni in socialni dejavniki: partnerski in družinski odnosi, zmožnost usklajevanja zahtev študija, družine in dela, pa tudi ekonomski položaj študenta;
- Na študij in karierno pot močno vplivajo naslednji psihološki dejavniki: osebnost in samopodoba, motivacija za učenje in učne navade, pomanjkanje znanja in izkušenj, stiske, ki lahko negativno vplivajo na duševno zdravje (anksioznost, depresija), sposobnost reševanja konfliktov.
- Glavni razlogi, zakaj kariernega centra ne obiščejo pogosteje, so: pomanjkanje časa, študijske obveznosti ter urnik.
- Delno, pogosto ali zelo pogosto se študenti srečujejo s skrbstvenimi obveznostmi (51 %), prav tako se skoraj polovica anketiranih študentov uvršča v skupino študentov v stiski, kar lahko negativno vpliva na njihovo duševno zdravje (motnje v čustvovanju, anksioznost, depresija, motnje hranjenja...), tretjina študentov pa se v svojem socialnem okolju srečuje z izkušnjo nasilja.

Senatu Univerze v Novem mestu predlagamo, da sprejme Akcijski načrt ukrepov nudenja posebnih oblik pomoči posebnim skupinam študentom ki je priloga tega dokumenta in bo implementiran v program dela kariernega centra UNM.

Izvajanje ukrepov akcijskega načrta spremlja karierni center UNM.

Priloga: AKCIJSKI NAČRT UKREPOV NUDENJA POSEBNIH OBLIK POMOČI POSEBNIM SKUPINAM ŠTUDENTOM

Strateški cilj	Ukrepi za doseganje cilja	Kazalci	Izhodiščna vrednost 2023	Ciljna vrednost 2024 *
Ustvarjanje podpornega, varnega, odzivnega in verodostojnega okolja, ki spodbuja študente k odkrivanju možnosti za razvoj kariere, temelječi na posameznikovih interesih, sposobnostih in vrednotah.	Ozaveščanje študentov in akademske skupnosti o pomenu enakopravne obravnave vseh študentov	Izvedba delavnic s poudarkom na vsebinah o vključevanju raznoličnosti, spoštovanje človekovih pravic in ničelne tolerance do diskriminacije in nestrpnosti	Izvedenih 6 delavnic o enakopravnosti, stereotipih, predsodkih in diskriminaciji	Izvedeni 3-je dogodki
	Delovanje v skladu z etičnimi standardi svetovanja	Kodeks etičnega ravnanja v svetovalnem procesu	0	Sprejet kodeks etičnega ravnanja kariernih svetovalcev
Analitično spremljanje potreb študentov po podpori in identificiranje posebnih skupin študentov;	Izvajanje anketiranja ob vpisu nove generacije študentov	Izvedba anketiranja	1x letno	1x letno
	Krepitev sodelovanja s strokovnimi službami in organi fakultet pri prepoznavanju študentov s specifičnimi potrebami	Izvedeno sodelovanje	Stalna aktivnost	Stalna aktivnost

Izboljšanje dostopa do vseživljenjskega učenja za vse starostne skupine pri formalnih, neformalnih in priložnostnih oblikah učenja, posodobitev znanja, spretnosti in kompetenc delovne sile ter spodbujanje prožnih oblik učenja;	Intenziviranje informiranja o neformalnih, priložnostnih oblikah učenja, ki jih ponuja karierni center	Info-točka	Vzpostavljena info-točka v okviru projekta POP-KARIERA	Ažuriranje info-točke na spletni strani kariernega centra
		Dan odprtih vrat KC	0	Izveden 1 dogodek
	Uvajanje in razvoj sodobnih, inovativnih, fleksibilnih učnih metod, tudi z uporabo IKT, ki študentom omogočajo čim bolj samostojno, samoregulirano in prilagojeno (personalizirano) vključitev v storitve kariernega centra	Dostopnost gradiv	0	Objava delavnic v na spletni strani in/ali učnem okolju Moodle
		Organizirana neformalna druženja z usmerjenimi diskusijami o sprejemanju drugačnosti	Pop-kavarna: izvedenih 5 dogodkov Pop-zgodbe: objavljenih 5 zgodb	Izvedba 5-ih tovrstnih dogodkov
Posodabljanje in razvoj novih storitev kariernega centra glede na identificirane potrebe po podpori, izboljšanje dostopa do neformalnih oblik učenja ter	Analiziranje potreb študentov o vsebinah, ki jih ponuja karierni center in njihovih potrebah na področju kariernega razvoja.	Analiza potreb	Izvedena 1 analiza potreb med študenti UNM	Izvedena analiza potreb med študenti 1x letno, ob sprejemu nove generacije študentov
	Periodično izvajanje neformalnih oblik učenja tekom študijskega leta	Objavljen plan aktivnosti	Objavljene aktivnosti na spletni strani KC	Vzpostavljen napovednik dogodkov

spodbujanje prožnih oblik učenja;	Sprotno obveščanje študentov po internih kanalih komuniciranja	Objava na spletni strani, po e-pošti, družbenih omrežjih	Stalna aktivnost	Stalna aktivnost
	Posodobitev in razvoj novih paketov vsebin za: krepitev komunikacijskih veščin, iskanja zaposlitve, prepoznavanja svojih osebnostnih lastnosti, učnih strategih, finančne pismenosti, zelenih kompetenc, digitalnih kompetenc, obisk podjetij, obisk diplomantov z uspešno karierno zgodbo	Ponudba paketov vsebin in storitev	Izvedene posamezne delavnice (13)	Razviti, posodobljeni in izvedeni 3-je paketi vsebin, v skladu z rezultati analize potreb
Nudenje podpore v obliki poglobljenega individualnega kariernega svetovanja;	Študijsko in karierno informiranje in svetovanje bodočim študentom, študentom in diplomantom	Izvedba informiranja in svetovanja	Stalna aktivnost	Stalna aktivnost
	Poglobljeno individualno karierno svetovanje posebnim skupinam študentov, ki stopijo v kontakt s kariernim centrom, ker potrebujejo pomoč pri študiju ali se soočajo s stisko	Izvedba poglobljenega individualnega kariernega svetovanja za posebne skupine študentov	Stalna aktivnost	Stalna aktivnost
Sodelovanje z institucijami, ki pokrivajo področje	Spodbujanje medinstucionalnega	Predstavitev institucij na spletni strani z navedbo ključnih	Predstavitev 4-ih institucij na spletni	Predstavitev 6- institucij na spletni strani z navedbo

mladih, še posebej mladih s posebnimi potrebami.	sodelovanja, izmenjave praks in znanja	informacij in kontaktov za posebne skupine študentov	strani z navedbo ključnih informacij	ključnih informacij in kontaktih podatkov
	Podpis partnerskih sporazumov za vključitev v mrežo institucij, ki pokrivajo delo z mladimi, mladimi s posebnimi potrebami, mladimi v stiski, ki so podvrženi nasilju, mladimi s skrbstvenimi obveznostmi ter drugimi osebnimi okoliščinami.	Vzpostavljena mreža institucij	Podpisanih 18 partnerskih sporazumov za vključitev v mrežo institucij.	Podpisanih 20 partnerskih sporazumov
	Sodelovanje strokovnjakov pri izvedbi delavnic in drugih prožnih oblik učenja	Vključitev strokovnjakov zunanjega okolja pri izvedbi delavnic in drugih oblik prožnega učenja	Vključenih 8 strokovnjakov pri izvedbi tematskih delavnic in usmerjenih diskusij	Vključenih 5 strokovnjakov pri izvedbi tematskih delavnic
	Vključevanje posebnih skupin študentov v storitve institucij	Napotitev študentov po dodatne informacije in pomoč glede na prepoznane specifične potrebe študenta	1 napotitev v storitve mreže partnerskih institucij	Stalna aktivnost

*Akcijski načrt se posodobi v skladu z rezultati analitičnega spremljanja potreb in identifikacije posebnih skupin študentov posamezne vpisane generacije za posamezno študijsko leto.